

Hogyan lettél nyomdász?

Matusek-Faludi Viktória

A Szentendrei család harmadik generációja és három tagja aktívan részt vesz a nyomda életében. A Szentendrei Zoltán nevével fémjelzett Prospektus Nyomdát a legjobb nyomdák között jegyzi az ipar. Ahhoz, hogy az európai igényeknek megfeleljen, a hazai szakmai megmérettetésen az elsők között legyen, a géppark önmagában nem volt elég, kellett egy elhivatott tulajdonos, aki vezetőként kiváló szakembergárdát épített.

A tavasz minden évben a szakmai díjátadások ünnepe. Egy ünnepi vacsorán, amikor sok érdekes, kevésbé ismert részlet derült ki a díjazotról, Orgován Kati feldobta az ötletet: jó lenne megtudni az elkötelezett nyomdászokról, hogyan is kerültek a pályára. Nyomdászportrék rovatunk új fejezetét indítjuk a „Hogyan lettél nyomdász?” sorozattal. Az elkötelezett kiválóságok közül elsőként Szentendrei Zoltánt kérdeztük.

AZ ATLÉTA

Jó adottságokkal rendelkeztem az atlétikához, és élveztem az eredményeket, elszántan edzettem, készültem a versenyekre, egészen a válogatott kerettségig jutottam. A vegyipari szakközépiskola elvégzése után a sportolói karrier továbbvitele érdekében Budapesten kerestem olyan képzési lehetőséget, hogy iskola mellett maradjon elegendő időm az edzésekre. Mivel édesapám Veszprém megye első reprodukciós fényképésze volt, úgy határoztam, hogy a Ságváriba jelentkezem nyomdásztanulónak. A kollégiumi helyem megvolt, de már csak gépmester tanulót vettem fel, így lettem a Zrínyiiben gépmester tanuló. Az atlétakarriernek egy sérülés hamar véget vetett, így a nyomdászat lett a sportom. Minden figyelmem és érdeklődésem a tanulásra és a nyomdászatra irányult. Innen egyenes út vezetett a Veszprémi Nyomda ösztöndíjasaként a Könnyűipari Műszaki Főiskola nyomdaipari

szakára, ahol évfolyamelsőként végeztem 1978-ban, s frissdiplomásként visszatértem Veszprémbe, és itt a ranglétrán lépegetve egyre inkább feltűnt számomra, hogy rosszul működik az állami nyomda. A „csókos” megrendelőkön kívül ritkaságszámba ment, ha határidőre átvehettek egy munkát. Nem volt ritka az egyéves átfutással készült kiadvány.

AZ ALAPÍTÁS

Még 1985-ben egy gazdasági munkaközösség (gmk) alapítását terveztük három kollégámmal. Akkoriban még nem volt lehetőség arra, hogy valaki magántulajdonú nyomdát létesítsen, ezért a vállalkozást formakészítésre és kiadványgyondozásra alapítottuk. Ehhez szükségünk volt egy csak Nyugaton elérhető, IBM Composer típusú szedőgép beszerzésére. Hálás szívvel gondolok Nagy Évára, aki előrelátó bölcsességgel óvott meg bennünket a berendezés elkobzásától, így mielőtt bármit is léptünk volna, javaslatára állásfoglalást kértünk az Ipari Minisztériumtól arról, hogy sokszorosító gépnek számít-e az IBM Composer gömbfejes írógép. Megérkezett az állásfoglalás, hivatalos papírunk is volt róla, hogy ez egy

különleges tudású szedő-írógép, nem sokszorosítóberendezés. A gép behozatalát követő vámügyiintés kapcsán fel is szólítottak a szedőgép beszolgáltatására. Szerencsére a kezünkben lévő állásfoglalással kivédtük a határozatot. Talán ezen múltott a vállalkozás indítása? A gép megvásárlásához anyagi segítséget az USA-ban élő testvéreim biztosítottak, ami szintén nélkülözhetetlen momentum volt a cégalapításhoz.

A Veszprémi Nyomda akkori igazgatója választás elé állította az alakuló társulás tagjait: vagy főállás a nyomdában, vagy gmk.

BEJÁRTAM APUHOZ A NYOMDÁBA...

A nyomdával átellenben volt az általános iskola, ahova jártam, azért gyakran bejártam apuhoz a nyomdába.

Apu állandó délutános volt a napilap fotói miatt. Akkoriban még a fényképész öntötte fel az emulziót, és erős fényű ívfény lámpákkal világították le a képeket. Gyerekként bejártam hozzá, bár a sötétkamrában a nagy rolós kazettákkal végzett munkálatok nem voltak túl érdekesek számomra, annál inkább felkeltette kíváncsiságomat a látványos cinkográfiai klisékészítés, ahol édesapám kollégája, Arnhoffer János bácsi nagy hozzáértéssel tevékenykedett, és fantasztikus kezűességgel rajzolt, retusált. Gyakorlatilag a klisékészítésnél öltött testet a fotóelőkészítés láthatatlan munkája. Egy bő évtizeddel később, amikor a nyomdában tevékenykedtem mérnökként, ismét találkoztunk Jani bácsival. Olyan kiváló érzeke és finom mozdulatai voltak, hogy a becukódott negatív képrészleteket retusálva raszterpontokat karcolt a filmre varázslatos gyorsasággal és egyenletességgel. Egyszer megkérdeztem tőle, János, hogy látod ezeket az apró pontokat, mire azt válaszolta, nem látom, érzem.

MAGAM FELELTEM A BOLDOGULÁSOMÉRT

A szüleimnek nem voltak elvárásai az iskolai teljesítményemre és a továbbtanulásomra illetően. Magamnak tanultam, és feleltem a saját életemért. Mivel az akkori életemben a sport élvezett prioritást, a vegyipari szakközépiskolában az első félévben megbuktam, de év végére sikerült korrigálnom, és onnantól egy átlagos tanulmányi eredménnyel elvégeztem az iskolát. Ma a kerek évszámú iskolai ünnepekre meghív-

nak a volt iskolámba, mint a Veszprém városért aranyéremmel és Gizella díjjal kitüntetett lokálpatriótát és sikeres vállalkozót. El is szoktam mesélni a mostani diákoknak a csúfos kezdést és a sport iránti szenvedélyes elkötelezettséget, ami megtanított minden körülmények között kitarítani a kitűzött célok mellett.

A SPORT EDZETTÉ TETT A KÜZDELMEKRE

Tapasztalatom szerint többnyire nem a legtehetségesebb kiválóság győz a versenyben, hanem az elkötelezett, az állhatatosan kitartó ér cél. Erre a saját életemből is tudok példát említeni, például a négy atlétatársam közül, akikkel az úttörő olimpián egy 4×100-as váltóban versenyeztünk nyertünk, nem a legtehetségesebb, hanem a két legcél tudatosabb jutott el a válogatott keretig. Amikor a biztos munkahelyet elhagyva kockáztatni kellett egy lehetőségért, belevágtam a vállalkozásba, mert elég erősen és határozottan tudtam, mit akarok, és kitartóan a kitűzött cél felé haladtam. Ebben sok segítséget kaptam feleségemtől, kollégáimtól, nélkülük nem jött volna létre a mai formájában a Prospektus Nyomda.

GYÉMÁNTBÓL A KICSI IS ÉRTÉKES

Nem kell tonnákat birtokolni vasból, az volt a célunk, hogy a minőséggel emelkedjünk ki a tömegből. Sosem a cég mérete érdekelt, hanem mindig a hatékonyság, a minőségi szemlélet volt számomra az első. Sokkal többet ér a cég szempontjából egy átlagos tehetségű munkatárs erős motivációval, mint egy zseni, akinek hiányzik az elkötelezettsége.

MINDIG ÚJABB, MEGHÓDÍTANDÓ CSÚCSOK

A versenyszellem, a győzni akarás kezdettől nagy hajtóerő volt a Prospektus Nyomda sikeireiben. Mindig valami újat, egyedit akartunk csinálni. Kezdő vállalkozóként egy heidelbergi gyárlátogatáson vehettem részt, és ott akkor eldöntöttem, hogy ez a minőség kell nekünk. Az akkori Romayor, Dominant gépek mellé még az első négyszínű GTO egy intuitív döntés volt, szerencsére bejött, és a későbbi beruházásoknál már alapos számítások előzték meg a fejlesztéseket. Ahogy akkor az első ilyen gép volt Magyarországon, sok hasonló követte. Elsőként szerez-

tünk be alkoholos nedvesítésű nyomógépeket, ImageControlt, digitális montírozást, CTP, UV effekt-lakkozás, PUR ragasztókötés, A0-ás méretű nyolctornyos íves ofszet nyomógép. Ezekkel sikeresen és eredményesen szerepeltünk a piacon.

A LEGJOBB ÚTKÖZBEN

A csúcson nincs semmi, csak az oda vezető út számít. Azokat a periódusokat szeretem a legjobban, amikor a kitűzött cél elérésén dolgozunk. Amikor elérjük a csúcst, egy rövid elégedettség után már a következő kihívások izgatnak. Minél nagyobb az elért eredmény, annál nehezebb a következő célt megtalálni.

MIKOR ADOD ÁT A STAFÉTÁT A KÖVETKEZŐ GENERÁCIÓNAK?

Ez nem váltófutás, párhuzamosan tevékenykedünk Zsolt fiammal az ügyvezetés feladatait megosztva. Zsolt annak ellenére, hogy vegyészmérnök, a nyomdász szakmai ismereteket helyben

megtanulta, bárhol megállná a helyét a nyomdaiparban. A nyomdánk bármely területén beugrik helyettesíteni, ha arra van szükség a számlázástól az EPR-en át a mérnöki feladatokig. Például ő kalibrálja a nyomógépeket. Zsolt a vele szinte egyidős, saját vállalatirányítási szoftve-rünk minden részletét ismeri, fejleszti. Ez a szoftver már a Scroll elterjedése előtt futott, emlékszem, még katódsugárcsöves monitoraink voltak és DOS-alapon íródott a program.

Zsoltra bármit rábírok a cég működtetésével kapcsolatban, kiválóan megoldja, de az a fajta tűz, az az indíttatás, ami nekem megvolt a nyomdászattal kapcsolatban, belőle hiányzik. Tud küzdeni és szenvedélyesen törekedni a célja felé, középiskolában országos tanulmányi versenyeken indult, és nyert is.

Azt várom, hogy azzal a tudással, amivel a nyomdát és a technológiát illetően fel van vértezve, őt is elkapja az a szenvedély a nyomdaipar iránt, ami engem lelkesít. Neki sokkal nehezebb a dolga, mint nekem volt. Erőltetni nem lehet, és nem is szabad.

